

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
TERMIZ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI**

**BIOLOGIYANING ZAMONAVIY
TENDENSIYALARI: MUAMMOLAR VA
YECHIMLAR
mavzusidagi
Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
MATERIALLARI TO‘PLAMI**

**2023
25-noyabr**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

“BIOLOGIYANING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR”

Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2023-yil 25 noyabr
Termiz

проведены в лабораториях института микробиологии при АН Узбекистана (Шоякубов 1988, 1991; Ҳасанов, 1973). Следует отметить, что из высших водных растений, в условиях Узбекистана, широко распространены различные виды ряски (Музаффаров и др 1970). В составе ряски содержится до 16,0-20,0% белка, 15,0-20,0% углеводов (Рахимов, Исмоилходжаев, 1973; Рахимов, Рахимова 1973).

В микроскопических одноклеточных зелёных водорослях содержатся: до 40-55 % белков, 30-35 % углеводов, 5-10 % жиров, 1500-2000 мг/кг каротина, 1200-1500 мг/кг аскорбиновой кислоты, а также различные группы – В, Е, Р и др. (Музаффаров и др. 1974).

Для всестороннего изучения возможностей применения микроводорослей и высших водных растений в крупных масштабах, нами в течение 2013-2023 лет проводились серии экспериментов, как в лабораторных, так и производственных условиях на территории Бухарской области.

В частности, разрабатывались способы культивирования хлорококковых водорослей на коллекторно–дренажных водах Бухарской области. Продуктивность хлореллы в сценедесмусе в коллекторных водах составили 0,3-0,4 г/л сухого вещества. Нами выявлено, что при обогащении воды минеральными или органическими веществами, развитие водорослей в коллекторных водах значительно ускорилось и доходило до 0,6-0,7 г/л сухого вещества за 4-5 дней.

В процессе фотосинтеза микроводорослей, количество растворенного в воде кислорода повышалось до 8,5-9,5 мг/л. Величина БПК₅ и окисляемость понизилась до 9,4-11,0 мг О₂/л. Содержащиеся в воде азотные и фосфатные соединения усваивались водорослями. По данным Э.И.Чембарисова (1981) воды коллекторов Бухарской области по своему составу относятся к хлоридно-сульфатно-магниево-натриевым водам.

В результате исследований нами были отмечены значительные понижения концентрации карбонатов, гидрокарбонатов, хлоридов, сульфатов и других минеральных элементов в составе коллекторно-дренажных вод в процессе усвоения этих элементов водными растениями.

Таким образом, результаты исследований показывают возможность использования коллекторно-дренажных вод для культивирования зеленых микроводорослей и для её очистки от различных загрязнителей. В частности,

эту воду можно использовать при выращивании и поливе хлопчатника, а также других сельскохозяйственных культур как резерв орошения.

Литература

1. Музаффаров А. М., Таубаев Т. Т., Садиметов Р. А. Хлорелла её использование в животноводстве. Ташкент . 1974
2. Сманова З.А. Таджимухамедов Х.С., Касымов А.К. Анализ воды. Учебно-методическое пособие. – Ташкент: Университет, 2008
3. Никаноров А.М. Гидрохимия. – Л.: Гидрометеиздат, 1989.
4. Шоякубов Р. Ш. Пистия телорезовидная: биология и использования. Ташкент. 1991
5. Хайитов Ё.К. Биоэкологическая эффективность очистки сточных вод текстильного производства и ее технология при культивировании пистии телорезовидной (*Pistia straliotes* L.)// Автореферат дисс. канд... биол. наук. – Ташкент, 2001. 19 с.
6. Хайитов Ё.К. Проблемы возвратно-сточных вод Зеравшанского оазиса и пути её решения.//Монография. Бухара, 2020.-170 с.

AGROKIMYO VA TUPROQSHUNOSLIK FANLARINI RIVOJLANISHIDA BIOLOGIK TADQIQOTLARNING AHAMIYATI

Turdimetov Shaxobiddin Muxitdinovich, b.f.d., professor

Guliston davlat universiteti, (99-474-23-44, e-mail-turdimetov1970@mail.ru)

Annotatsiya: maqolada qishloq xo'jaligiga oid bo'lgan agrokimyo va tuproqshunoslik fanining rivojlanishida biologiya fanining ahamiyati haqida ma'lumotlar keltirilgan. O'simliklarning oziqlanishiga oid ma'lumotlarni o'rganishda biologiya fani yutuqlaridan foydalanish lozimligi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar va iboralar: biologiya, qishloq xo'jaligi, agrokimyo, tuproqshunoslik, o'simliklarning oziqlanishi, ildiz tizimi, fotosintez, avtotorf oziqlanish.

Аннотация: в статье представлены сведения о значении биологической науки в развитии агрохимии и почвоведения, связанных с сельским хозяйством. Подчеркивается, что при изучении информации о питании растений необходимо использовать достижения биологической науки.

Ключевые слова и фразы: биология, сельское хозяйство, агрохимия, почвоведение, питание растений, корневая система, фотосинтез, автотрофное питание.

Annotation: the article presents information about the importance of biological science in the development of agrochemistry and soil science related to agriculture. It is emphasized that when studying information about plant nutrition it is necessary to use the achievements of biological science.

Key words and phrases: biology, agriculture, agrochemistry, soil science, plant nutrition, root system, photosynthesis, autotrophic nutrition.

Qishloq xo'jaligining rivojlanishi biologiya fanining yutuqlari bilan bevosita bog'liq. V.D.Nadikta qishloq xo'jaligi ekinlarini himoya qilishda biologiya fanining ahamiyati haqida ma'lumot bergan [1]. O'simliklarni biologik himoya qilishning ilmiy asoslari, ekologik jihatdan samaradorligi bayon etilgan. N.D.Chegodayeva, A.Yu.Gorchakova, M.V.Labutina, T.A.Maskayevalar [2] qishloq xo'jaligining biologik asoslari haqida fikr yuritishgan. N.P.Doroshenko, L.P.Troshin, X.I.Alzubaydilar [3] qishloq xo'jaligi fanlarining rivojlanishida biotexnologiya sohasining ahamiyati bo'yicha ma'lumotlar berishgan. Yangi navlar yaratishda, o'simliklarni kasallik va zararkundalarga chidamliligini oshirishda genetik injeneriyaning ahamiyati va ularni tadbiqiga oid mulohazalar keltirilgan.

MUNDARIJA

1 - SHO‘BA: BOTANIKADA ILM-FAN YUTUQLARI VA INNOVATSIYALAR: MUAMMOLAR HAMDA ULARNING YECHIMLARI.		Betlar
1.	G.M. Duschanova, G.A. Ibrohimova. “ <i>Salsola leptocla</i> gand. (<i>caroxylon turkestanicum</i> (litw.) Akhani & e. H. Roalson) turi urug’pallabargining strukturaviy diagnostik belgilari”	7-10
2.	Tashpulatov Y.SH, Dustov B.S. “G‘arbiy zarafshon tizmasi suv havzalari algoflorasidagi asosiy taksonlar tahlili”.	11-14
3.	Джумаев Худойберди Курбондурдиевич, Қаршиева Саодат Хуррамовна. “Доривор лимонўт (<i>Melissa officinalis</i> L.) эфир мойлари”.	15-17
4.	Xasanov Normat Saydullayevich., Toshpo‘latov Yigitali Shavkatillayevich., Xujanov Alisher Nuraliyevich. “ <i>Helichrysum maracandicum</i> o‘simligining kimyoviy tarkibi”.	18-21
5.	Бегматов Абдусамат Маматкулович., Рахматова Масъума Умаровна. “Сурхондарё вилояти шароитида истиқболли доривор ўсимликларнинг ўрганилиши”.	22-25
6.	A.M.Begmatov., B.S.O‘ralov. “Surxondaryo viloyati sharoitida <i>Salvia officinalis</i> l. Ning biomorfologik xususiyatlari”.	26-28
7.	A.J.Ibragimov., M.A.Abdimo‘minova., K.O‘.Atoyev. Ko‘hitang botanik geografik rayonida tarqalgan <i>poaceae</i> barnhartoilasi vakillarining umumiy tahlili.	29-34
8.	Djumayev Xudoyberdi Kurbandurdiyevich., Ziyodova Munisa Mirza qizi., Aliyova Dilrabo Fayzullo qizi. “Dalachoy o‘simligining 1001 dardga davo xususiyatlari”.	35-37
9.	Djumayev Xudoyberdi Kurbandurdiyevich, Normuratova Baxtigul Abdulla qizi, Nuraliyeva Dilnora Sherali qizi, Sayxanov Abdujabbor Do‘stmurod o‘g‘li. “Hisor tog‘ tizmalarida o‘sadigan yalpiz o‘simligining efir moylari”.	38-40
10.	Djumayev Xudoyberdi Kurbandurdiyevich., Eshboyeva Surayyo Xolmurod qizi. “Kampsis o‘simligining ayrim biologik xususiyatlari va ahamiyati”.	41-43
11.	Xalmuratov M.A., Yaxshiboyeva M. “Loladoshlar (<i>Liliaceae</i>) oilasining ayrim noyob turlari”.	44-47
12.	Xalmuratov M.A., Baratov J., Xudoyberdiyeva X. “Viloyatimizdagi ayrim kamyob turlarning dorivorlik xususiyatlari”.	48-50

13.	G'ulomov Rustamjon Komiljon o'g'li. “ <i>Phlomis nubilans</i> Zakirov turining IUCN mezonlari asosida baholash natijalari”.	51-54
14.	Turdiboyev O.A., Akbarov F.I. “Surxon-sherobod fitogeografik rayonida boraginaceae juss. oilasi tahlili”.	55-57
15.	Nazokat Daminova. “ <i>Astragalus baranovii</i> Popov ning geografik tarqalishi va geofazoviy tahlili”.	58-62
16.	Abulfayzov Husniddin Shoxo'jayevich. “Toshkent viloyatida uchraydigan invaziv turlar”.	63-65
17.	Nasriddinova M.R., Jo'rayeva I. “ <i>Ferula assa-foetida</i> ning tabobatda qo'llanilishiga doir”.	66-68
18.	Chorshanbiyev Sherali Xurramovich., Nosirjonov Ibrohimjon Ikromjon o'g'li., Abdurahimov Habibulloh Doniyorovich. “Dorivor moychechak o'simliglarining efir moylari”.	69-70
19.	D.M. Tajetdinova., A.J. Ibragimov., B.Q. Karimov. “Ko'hitang botanik-geografik rayonidagi <i>eremurus</i> turkumining kamyob turlari haqida”.	71-73
20.	Allamurotov A.L., Abduraimov O.S., Maxmudov A.V. “Efir moyli madaniy o'simliklarining yovvoyi ajdodlari (O'zbekiston)”.	74-76
21.	Sharipov Abdunazar Eshqobil o'g'li, Ibragimov Akram Javliyevich, Karimov Baxtiyor Qurbon o'g'li. “Tojik kovragini tabiiy zaxiralari xaritalash va axborot tahliliga ega bo'lgan raqamli platformasini yaratish”.	77-80
22.	Dadayeva Gulchehra Saydullayevna. “Ko'histon okrugining dendroflorasi tarkibi bo'yicha o'zbekiston milliy gerbariysi (tash) va boshqa yirik gerbariy fondlarida saqlanayotgan namunalarning tahlili”.	81-84
23.	Jumakulova Noila Shokirovna., Kabulova Flora Djabbarovna. “ <i>RUBUS CAESIUS</i> L. Navlarining suv almashinuv xususiyatlari”.	85-87
24.	Z.H.Nasimova., Y.Sh.Tashpulatov. “Liliyalar o'sishi va rivojlanishiga tashqi muhit omillarning ta'siri”.	89-91
25.	Uralov R.A., Ibragimov A.J. “Quyil Surxon florasida tarqalgan <i>Amaranthaceae</i> juss. oilasi tahlili”.	92-94
26.	Dustov B.S., Tashpulatov Y.SH. “G'arbiy Zarafshon tizmasidagi Ohaliksoy algoflorasi va uning ekologik tahlili”.	95-98
27.	Kobulova B.B., Tashpulatov Y.Sh. “Seasonal algae biomasses of lake Khadicha (Bukhara)”.	99-101

28.	Maryam Nurillayeva Ismatillo qizi., Xujanov Alisher Nuralievich., Sa'dullayev Lazizbek Mirzoxidovich. “ <i>E.angustifolia</i> o‘simligini tarqalishi va ahamiyati”.	102-105
29.	Aslanova Xolida Gafurovna., Saidabdullayev Azizbek Musa o‘g‘li. “Xorazm viloyatining Xazorasp tumani sharoitida oqjo‘xorining morfologiyasi va bioekologiyasini o‘rganish”.	106-109
30.	Abdullayeva Gulnoza Komiljonovna., Ziyayev Farrux Abdusalim o‘g‘li. “Regel itkuchalasi, qoraquloq (<i>Eeminiun regelii vved. Ex lapin</i>) o‘simligining biomorfologik belgilari va dorivorlik xususiyatlari”.	110-112
31.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Abdusattorova Sevara Parda qizi. “Kokos (<i>Cocos nucifera</i>) o‘simligining kosmetologiyadagi ahamiyati”.	113-114
32.	Abdraimova Q.Yu. “Cistanche o‘simligini shifobaxsh xosiyatlari”.	115-117
33.	Do‘stmatova I.T., Sultonova O.I. “Zararlangan hududlarning o‘simliklar qoplami qayta tiklashda tuproq suv o‘tlarining ishtirokini baholash bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlar tahlili”.	118-120
34.	M.M.Norqulov., Sh.Xolbutaev., D.Ismoilova., Sh.Adilbaev. “Jum-jumsoy havzasida tarqalgan lishayniklar”.	121-125
35.	Abdullayeva Gulnoza Komiljonovna. “Mikrosuvo‘tlarning tuproq unumdorligiga ta‘siri”.	126-130
36.	Abdullayeva Gulnoza Komiljonovna., Abduraxmonova Durдона. “Sachratqi (<i>Cichorium intybus L.</i>) O‘simligining dorivorlik xususiyatlari va tabobatda qo‘llanilishi”.	131-133
37.	Qahhorov Ismoiljon Barotali o‘g‘li. “Dorivor exinatseya (<i>Echinacea purpurea (l.) Moench</i>) - manzarali dorivor o‘simlik”.	134-136
38.	Mirzarahimova Shahnoza Xurshid qizi., Baxtiyor Xushbakovich Amanov., Akmal Qalandar o‘g‘li Bo‘ronov. “Tritikale (<i>TRITICUM, SECALE</i>) -o‘simligining biologik va fiziologik xususiyatlari”.	137-140
39.	Nazira Baxramovna Fayziyeva. “Loviya sariq mozaik virusi (<i>bean golden mosaic virus</i>) umumiy xususiyatlari”.	141-145
40.	Aslanova Xolida Gafurovna., Rahimqulova Mohlaroyim Nurali qizi. “Archa (<i>Juniperus turkestanica</i>) ning shifobaxsh hususiyatlari va xalq tabobatidagi ahamiyati”.	146-148
41.	Шохиддинова Мохичехра Наби қизи., Ахмедова Мужассам Орибжон қизи., Нормуродова Қундуз	149-151

	Тоғаевна. “ <i>B.amyloliquefaciens</i> –uzmu 22 бактериясининг антогонистик ва антибактериал хусусиятлари”.	
42.	Р.Муминова., М. Мирзаева. “Биология лекарственных растений, распространенных в Узбекистане”.	152-155
43.	Azamatova Shohista., Qurbonboyeva Aziza. “Efir moyli o’simliklar biologiyasi va ularning ahamiyati”.	156-158
44.	Abdullayeva Gulnoza Komiljonovna., Xasanov Kamola Jo’rabek qizi. “Yong’oqdoshlar oilasi vakillarining tibbiyotda va sanoatdagi ahamiyati”.	159-161
45.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Yo’ldosheva Durdona Baxodir qizi., Mahmudova Mahzuna Asqarali qizi. “Qarag’ay o’simligining dorivorlik xususiyatlari”.	162-164
46.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Xolmamatov Nodirbek Normamat o’g’li. “Za’faron o’simligi va uning dorivorlik xususiyatlari”.	165-167
47.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Ramazonova Ozoda Abdiholiq qizi. “Na’matak – <i>rosa (Cynosbatum)</i> o’simligining dorivorlik xususiyatlari va insonlar hayotida tutgan o’rni”.	169-170
48.	L.U.Norqulova., S.R. Eshboyeva. “Kovul (<i>capparis spinosa</i>) o’simligi morfobiologiyasi va ko’paytirish istiqbollari, xalq tabobatidagi o’rni”.	171-176
49.	Abdimurotov D.V., Nomozov R.K. “Comparative analysis of species of Lamiaceae family distributed in Kughitang and Baiysun botanic-geographic regions”.	177-180
50.	Choriyev Bobur O’rol o’g’li. “Yuqori To’polang milliy tabiat bog’ida tarqalgan endem va subendem turlari adabiyotlar sharxi”.	181-184
51.	Muradova Ozoda Ikramovna. “Toshkent botanika bog’iga introduksiya qilingan (<i>corylus</i>) o’rmon yong’oq turlari”.	185-188
52.	Эролова Х.Т. “Каттакўрғон сувомборида альгофлора таркибидаги таксонларнинг куз қиш мавсумлари давомидаги динамикаси”.	189-191
53.	Bahshi M.R., Erolova H.T., Primova F.R. “Urug’chilik bo’limida 2000-2018 yillarda saqlangan (otashak) <i>cercis griffithii</i> boiss. Ning saqlash muddatiga qarab urug’larini unish holati”.	192-194
54.	G.Abdivohidova. “Samarqand viloyatida burchoqdoshlar (fabaceae) oilasiga kiruvchi noyob va yo’qolish xafi ostidagi o’simliklar”.	195-197
55.	Г.Кодиржонова., М.Тожимирзаева., Ю.Тухтабоева. “Эффективное использование зеленых культур”.	198-200

	микроводорослей в повышении продуктивности сельскохозяйственных культур”.	
56.	Muminov Sohibjon Ro'zimurodovich. “Samarqand viloyatida joylashgan baliqchilik suv havzalarining yuksak suv o'simliklari va ularning sistematikasi”.	201-204
57.	Tolibova Shahlo Erkinovna., Xujanov Alisher Nurmatovich. “Ziziphora l. Ning biologik faolligi va ahamiyati”.	205-207
58.	Karimov B.A. “A synopsis of the poorly studied, endangered and endemic <i>Cousinia rhodantha</i> kult. (Asteraceae)”.	208-210
59.	Nurillayeva Maryam Ismatillo qizi. “ <i>Elaeagnus angustifolia</i> L. o'simligining transpiratsiya jadalligi”.	211-213
60.	Umirzaqova Gulmira. “Yalpiz (<i>Mentha</i>) turkumi o'simliklarining dorivorlik xususiyatlari”.	214-216
61.	Umirova Gulshod Pahlovon qizi., Mamaraimova Farida Sattor qizi., Qarshiyev Nurali Xoliqulovich. “Topinambur tugunagidan alfa-inulin olish istiqbollari”.	217-219
62.	Abdunazarov Mahmud Abduhalim o'g'li. “Surxondaryo viloyati florasi tarkibidagi shuvoq (artemisia) turkum turlarining zamonaviy tahlili”.	220-224
63.	Mo'minov Anvar. “Arpabodiyon urug'larining unuvchanlik xususiyatlari”.	225-226
64.	Rahimov Rustam Ulug'berdi o'glii. “Dorivor limono't (<i>Melissa officinalis</i>) o'simligining ayrim bioekalogik xususiyatlari”.	227-228
65.	Jumayeva Turdixol Ro'zimamatovna. “ <i>Lonicera caprifolium</i> L. (Xushbo'y uchqat) o'simligining ayrim biologik xususiyatlari “.	229-231
66.	Ziyayev Farrux Abdusalim o'g'li. “Qorazira (<i>carum carvi l.</i>) Ning tabobatdagi o'rni va ahamiyati”.	232-234
2 - SHO'BA: ZOOLOGIYA: FAUNA, SISTEMATIKA, EKOLOGIYA: MUAMMO VA ZAMONAVIY YECHIMLAR		
67.	Бегали Холиқназаров “Биологияда систематик категорияларни номлашинг грамматик қоидалари ҳақида”	235-242
68.	Xoliqnazarov Begali Odinayevich, Haydarkulova Gulhayyo Abdukarim qizi “O'zbekistonda hasharotlarni o'rganilish tarixi va hozirgi holati, muammolar, yechimlar”	243-247
69.	Каримкулов Абдулла Тажиккулович, Аллаберганов Оллоберган “Зоогеографический анализ наземных моллюсков северо-запада туркестанского хребта”	248-250

70.	Каримкулов Абдулла Таджикулович “Пресноводные брюхоногие моллюски северо-запада туркестанского хребта”	251-253
71.	Sh.K.Abdulazizova, G.E.Rashidova “Dehimalik hududi qorinoyoqli mollyuskalarining bioxilma-xilligi va populyatsiya zichligi”	254-259
72.	Bekmurodov Abdujabbor Sattorovich, Turopova Muxlisa Barot qizi “Boysun tumani hududida o’suvchi yovvoyi dorivor o’simliklarning nematodalari”	260-264
73.	У.Э.Дўсчанов “Хоразм вилояти хуудларидаги қаттиқ қанотлилар (coleoptera)нинг экологик тахлили”	265-269
74.	Рахматуллаев Б.А. Рахматуллаев Н.Э. “Тўпаланг сувомборида эркин яшовчи нематодалар фаунаси ва экологияси”	270-273
75.	Рахматуллаев Б.А., Улуғова Н.Б. “Оқ остона сув омборида учровчи кўға ((<i>Typha latifolia</i>) ўсимлиги фитонематодаларининг фаунистик тахлили	274-276
76.	Тангиров Хасан Тоштемирович, Тангирова Нодира Хасановна, Рахматалиев Ойбек Рустам ўғли, Бобоназарова Сождиа Норбековна “Choanotaenia infundibulum (bloch, 1779) цестодасининг биологик хусусиятлари ”	277-280
77.	Navruzbek Khusanov, Sayfulla Boboyev, Norkobilova Shoira, Akmal Turabayev “Research analysis on Raphanus sativus L. species”	281-287
78.	Nurmatova Dilnoza Mustafiqulovna mustaqil izlanuvchi, Mahammadiyev Zohid Nasrillayevch (PhD), Daminov Asadullo Suvonovich professori, v.f.d. “Karpsimonlarda moddalar almashinuvi buzilishi natijasida kelib chiqadigan sestodozlarni oldini olish usullarini takomillashtirish”	288-292
79.	Fayziyeva Dilorom, Normurodova Rayhona “Amudaryo havzasi endemik turi <i>Iskandaria pardalis</i> (Турдаков 1941) ning morfologik belgilari”	293-295
80.	Doniyorov Boymurod Normurotovich, Normurodov Elyor Elmurod o’g’li “Buxoro vohasida uzun dumli qarqunoq (lanius schach linnaeus, 1758) ning biologiyasiga doir ma’lumotlar”	296-299
81.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Yusupov Iskandar Shavkat o’g’li “O‘zbekistonda tarqalgan suv qushlari, tuzilishi va hayot kechirishidagi xususiyatlari”	300-303
82.	Karimova I.I.,Toxirova SH.A., Maxkamov M., Ibragimova D.O’. “Ekologiyani ifloslanishi natijasida ksenobiotiklarning	304-306

TERMIZ-2023

	ovqat assimilyatsiyasida ishtirok etuvchi ayrim fermentlar faolligiga ta'siri"	
83.	Хайитов Абдирасул Эшдавлатович, Абдусамадава Гўзал Камолиддин қизи "Сурхондарё вилояти балиқчилик хўжаликлариди оқ амур – <i>Ctenopharyngadon idella</i> (Valenciennes) биоэкологияси"	307-311
84.	Komilova Dildoraxon "Qoradaryo havzasida tarqalgan turkiston qumbalig'i (<i>gobio lepidolaemus kessler</i> , 1872) ning morfometrik o'ziga xosligi"	312-314
85.	Aramova Gulhayo Baxtiyorovna, Mamarajabova Muhayyo Sapar qizi "Orqa miyaning reflektor va o'tkazuvchanlik xususiyati"	315-317
86.	Aslanova Xolida Gafurovna "Ko'z ilg'amas mitti mavjudotlarning olamshumul hususiyatlari"	318-323
87.	Akmuradova Leyla Guvanchovna, Tojiyeva Feruza Anvarovna "Qushlarni gelmintologik tadqiq qilish metodlari va natijalar tahlili"	324-327
88.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi, Bekmurodov Abdujabbor Sattorovich b.f.f.d., dots. Termiz davlat universiteti "Жаркўрғон тумани тут плантацияларининг нематодалар фаунаси"	328-332
89.	Turovova Muxlisa Barot qizi, Ashurova Zebiniso Abdumurot qizi, Jamolava Dildora Javlon qizi, Raximova Fazilat Akrom qizi "Plastinkalilar (<i>Placozoa</i>) tipining kelib chiqishi to'g'risidagi fikr va nazariyalar"	333-335
90.	Umarov Fayoziddin Abdulfatto o'g'li "Norin daryosida uchrovchi qora baliqning morfobiologik ko'rsatichlari"	336-338
91.	Shukurov A.X, Kuzmetov A.R. "Karp balig'ini oziqlantirishda tabiiy oziqalardan foydalanish"	339-342
92.	Sultonova Dilfuza Faxriddin qizi "Funksionallikni oshirish mexanizmlarida inson tanasining imkoniyatlari"	343-346
93.	Sh. Xalimov, A. Inomov "Farg'ona vodiysida tarqalgan dog'li yalangbaliq (<i>triplophysa strauchii</i> (kessler, 1874)) ning morfometrik o'ziga xosligi"	347-349
94.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi, Eshdavlatova Gulasal Alim qizi "Surxondaryo viloyati suv havzalarida tarqalgan noyob baliq turlari va ularni muhofaza qilish choralari"	350-354
95.	Aslanova Xolida Gafurovna, Egamberdiyev Ahliddin Qudrat o'g'li "Infuzoriyalar (<i>Infusoria</i>) yoki kipriklilar	355-357

	(Ciliophora) tipi. parametsiya (Tufelka) infuzoriyasining tuzilishi va ko‘payishi”	
96.	Aslanova Xolida Gafurovna, Eshboyeva Surayyo Xolmurod qizi “Asalarilari-hakim dastyori,dehqon hamkori,hosil-madori.”	358-360
97.	Aslanova Xolida Gafurovna, Tilovov Abdulhofiz G'anisher o'g'li, Tohirova Marjona Shokir qizi “Suvda koloniya hosil qilib yashovchi mshankalar (bryozoa) va ularning ahamiyati.”	361-363
98.	Aslanova Xolida Gafurovna, Ziyodova Munisa Mirza qizi “Tabiatning xipcha belli ajoyibotlari.”	364-366
99.	Aslanova Xolida Gafurovna, Gulboyeva Go‘zal Baxriddin qizi, Sodiqova Sevarabonu Said qizi “Odam va hayvonlarda uchraydigan virusli kasalliklar va ularning tahlili haqida”	367-370
100.	Aslanova Xolida Gafurovna, Rashidova Laylo Ikrom qizi “Voyaga yetganda o‘z-o‘zini zararlaydigan tabiatning ajoyibotlari.”	371-373
101.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi, Abdullayeva Durдона Anvarovna “Sadokda baliq yetishtirish texnologiyasi”	374-377
102.	Hayitov Abdirasul Eshdavlatovich, Norboyeva Farzona Fazliddin qizi “Suv tarkibidagi tuzlarning baliqlar organizmiga ta’sirini o‘rganish”	378-380
103.	Akmuradova Leyla Guvanchovna, Normuratova Baxtigul Abdulla qizi, Nuraliyeva Dilnora Sherali qizi “Qonning fiziologik xususiyatlari”	381-384
104.	Akmuradova Leyla Guvanchovna, Jabborov Javlon Abdig'ani o'g'li “Qonning fiziologik xususiyati gemoliz”	385-387
105.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Qobulova Bibigul Alisher qizi “O‘zbekistonda baliqchilik xo‘jaliklarida baliqlarni ko‘paytirish va ular mahsuldorligini oshirish borasida olib borilayotgan chora tadbirlar”	388-390
106.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Normo‘minova Dilchehra O‘ktam qizi “Toshbaqalar tuzilishining asosiy xususiyatlari, turlari va tarqalishi.”	391-394
107.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Abdurasulova Zarina Sayriddin qizi “O‘rta osiyo umirtqalilar faunasining biologok xilma xilligi”	395-399
108.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Xoliqnqzarova Nafisa Botir qizi “O‘zbekiston faunasida uchraydigan amfibiyalarning tuzilishi, hayot kechirishi va ayrim turlarining xususiyatlari.”	400-403

109.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Xursanov Sherzod Chorshanbi o'g'li “O‘zbekistonda uchraydigan zaharli ilonlar va ularning zahrligining xususiyatlari”	404-407
110.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Ashurova Marjona Sanjar qizi “Qo‘lqanotlilar tukumi vakillarining tuzilishi, biologik xususiyatlari va ahamiyati”	408-410
111.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Ibrohimova Aziza Urolovna “O‘zbekistonda uchraydigan baliqlar tur tarkibi va ularning tarqalishi”	411-413
112.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Norboyeva Naima Begali qizi “O‘zbekiston qizil kitobiga kiritilgan baliqlar va ularning muhofaza qilish yo'llari”	414-416
113.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Turdiyeva Maxliyo Hamroqul qizi “O‘zbekistonda tarqalgan yirtqich qushlar, ularning tabiiy sanitar sifatidagi ahamiyati.”	417-420
114.	Haqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, To‘rayeva Xolida Abdug‘ani qizi “O‘zbekiston suv havzalarida ovlanadigan baliqlar.”	421-424
115.	Akmuradova Leyla Guvanchovna, Normurodova Salima Faxriddin qizi “Amfibiyalarning zaharli turlari va ularning zaharlilik xususiyatlari”	425-428
116.	Eshtimerova Mavjuda Jumanazar qizi “Partenogenez jarayonining biologik ahamiyati.”	429-431
117.	Xo‘jamov Ahmad Ahadovich, Sharof Shuhrat o‘g‘li “Moddalar va energiya almashinuvi fiziologiyasi.”	432-435
118.	Abdusamadova Go‘zal Kamoliddin qizi “Nafas olish fiziologiyasi- nafasning boshqarilishi va nafas olish tiplari”	436-439
119.	Sottiyeva Odinoxon Xayrulla qizi, Ortiqova Marjona Anvar qizi, Jumaqulova Tursunoy Mamasharipovna “Protozoalar ya’ni bir hujayralilarning rivojlanish tarixi”	440-443
120.	Amonova Maftuna Rustamovna, Bekkamova Dinora Rustamovna “Odam va mahsuldor hayvonlarda parazitlik qiluvchi so‘rg‘ichlilar (<i>trematoda</i>) sinfining tabiatda tarqalishi.”	444-448
121.	Hayitov Bobur Eshdavlatovich, Hayitova Saida Eshdavlatovna “Odam nafas olish fiziologiyasining boshqarilishi va nafas olish bosqichlari”	449-452
122.	Shermatova Mohichehra Zarifovna “Viridis yoki euglena gracilisning tuzilishi va ko‘payishi.”	453-455

123.	Ikromov Ziyovuddin Asliddinovich “Oq planariya (dendrocoelum lacteum) ning tashqi va ichki tuzilishi hamda ko‘payishi.”	456-458
3 - SHO‘BA: GENETIK TADQIQOTLARNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI		
124.	Набиев С.М., Хамдуллаев Ш.А. “Суғоришнинг турли схемаларида ўрта толали ғўзанинг баъзи навларида физиологик ва морфо-хўжалик белгиларининг намоён бўлиши”	459-462
125.	Бахтияр Хушбакович Аманов “Геномлараро дурагайлаш асосида яратилган тизмаларнинг айрим хўжалик белгилари бўйича кўрсаткичлари”	463-466
126.	Бегали Холиқназаров “Органик оламнинг филогенетик системасини тузишда “қариндошлар ва ўхшашлар” муаммосини ечими ҳақида”	467-477
127.	Бобоев С.Ғ., Рахмонова З.Т. “Шўрланган тупроқ шароитида туричи F ₁ ғўза дурагайларини айрим хўжалик белгилари бўйича кўрсаткичлари ва уларнинг ирсийланиши”	478-481
128.	Чоршанбиев Нурали Эсонпўлатович., Набиев Саидғани Мухторович “G.Barbadense l. тури ғўза навларининг F ₁ дурагайларида морфобиологик белгиларнинг ирсийланиши”	482-485
129.	O‘ralov J.S., Sanamyay M.F., Voboxujayev Sh.U. “G. hirsutum L.turiga mansub monosomik liniyalari bilan G. barbadense L. turining pima 3-79 liniyasining chatishuvchanlik tahlili”	486-488
130.	Назарбаев Хурсандбек Қувондиқович., Бобоев Сайфулло Ғафурович., Эргашев Маъруфжон Махамматжанович “Ўзанинг турлараро F ₁ -F ₂ авлод ўсимликларида 1000 дона чигит вазни белгисининг ирсийланиши”	489-494
131.	Нуриддинов Аслиддин Нурбобо ўғли., Бекмухамедов Абдуқайим Азимович., Набиева Нилуфар Восиқ қизи., Ўтаганов Муслимбек Улуғбек ўғли “Тур ичи ва турлар аро дурагай ўсимликларнинг чигит унувчанлиги ва уларнинг ҳаётчанлигини ўрганиш”	495-498
132.	Набиев С.М., б.ф.д., Чоршанбиев Н.Э., Хамдуллаев Ш.А. “G.barbadense l. турига мансуб ингичка толали ғўза навларини етиштиришнинг афзалликлари”	499-502

133.	Т.Е.Сейтназарова., И.А.Абдулов., Ж.Тугонов. “Иккита буғдой турини уруғларига гамма нурларини таъсири”	503-506
134.	Ҳайитова Шахло Давлатовна., Набиев Саидгани Мухторович. “Ғўза генетик коллекциясининг тизмалари ва уларнинг дурагайларида тола чиқими ва индекси белгиларининг намоён бўлиши”	507-510
135.	Аллаяров Латиф Камолович “Маданий ўсимлик навларининг генотипик барқарорлигини таъминлашда биокимёвий mas технологиясининг аҳамияти”	511-516
136.	Наджиев Ж.Н., Дўсиев Б.Р. Қўзиев Ш.Ш. “Помидорнинг транспортбоп бўртма нематодаси ва кладоспориозга гуруҳли чидамли навларини яратиш”	517-521
137.	Турсунова Нилуфар Мўйдиновна “ <i>PHASEOLUS VULGARIS</i> L. турига мансуб бошланғич манбалар ва F ₁ дурагайларда 1000 дон уруғ вази кўрсаткичлари”	522-525
138.	Ахрорхўжа Хотамов Турдиалиевич., Маъруфжон Эргашев Махамматжанович “Ғўза навларида тола узунлиги ва уларнинг статистик кўрсаткичлари”	526-529
139.	Abdukarimov U.A., Ishmuradov J.M.,Ernazarova, D.Q.Shamsiddinova K.A. “FaAAT ₂ genining qulupnay meva aromati hosil bo‘lishidagi ahamiyati”	530-532
140.	Azimov I.T., Rahmatov.U.E., Omonqulov.U.M ., Normamatov.I.S., Xusneov.N.N., Norbekov.J.Q “Genlarni piramidalash texnologiyasi asosida g‘o‘zadagi tola sifatiga javobgar genlarning QTL lokuslari”	533-536
141.	Тошов Садриддин Тожинорович.,Қаршиева Умида Шукуровна. Арпа селекциясида касалликларга чидамли бошланғич материалларни яратиш	537-540
142.	Ёркулова Мухлиса., Мирахмедов Мирвахоб Садикович., Қўчқоров Орип Эркинович “ <i>G.hirsutum</i> L. турининг реципрок дурагайларида тезпишарлик белгисининг ирсийланиши”	541-545
143.	Ҳайитова Шахло Давлатовна., Eshboyeva Surayyo Xolmurod qizi., Alyarova Dilrabo Fayzulla qizi. “Tirik organizmlarning genetik birligi”	546-548
144.	Najmiddinova Olmosxon Rustamjon qizi. “Turichi va turlararo duragaylashda foydalaniladigan tadqiqotlar taxlili”	549-452
145.	Boboqulova Nodira Nurmat qizi., Mirzamaxmudova Dilnoza Mirzamaxmud qizi., Tursunpo‘latova Munavvar	553-556

	Eldor qizi., Choriyeva Rohat Murodali qizi. “Antropometriyaning genetik tadqiqotlardagi yutuqlari”	
146.	Xudayberdiyev Bobir Botirovich., “Oziq-ovqatlarning ta’min xususiyatlariga genetikaning ta’siri: irsiy omillar oziq-ovqatning ta’mi, tuzilishi va boshqa organoleptik xususiyatlar”	557-559
147.	Maxmatqulov Madatbek Ramziddin o’g’li., Gapparov Bexzod Nematillayevich “3D modellashtirishning inson organizmini o’rganishga tadbiqu”	560-562
148.	Xayitova Yulduz Davlatovna. “Model of improvement of methodical teaching of biophysics based on innovative educational technologies Abstract”	563-569
149.	Abduraxmonova., M.J Nabiyeva Sh.A., Olimov M.O. “Ba’zi o’simlik birikmalarini turli organlar disfunktsiyasiga korreksiyalovchi ta’siri”	570-572
150.	Olimov M.O., Nabiyeva Sh.A., Abduraxmonova M.J. “Antioksidantlarning inson salomatligidagi ahamiyati”	573-575
151.	Hayitova Shahlo Davlatovna., Ziyodova Munisa Mirza qizi Fotosintez ekologiyasi va xosildorlik”	576-578
152.	Ёркулова Мухлиса., Мирахмедов Мирвахоб Садикович., Қўчқоров Орип Эркинович. “Табий шўрланган тупроқ шароитида реципрок F ₁ дурагайларида тола чикими белгисининг ирсийланиши”	579-582
153.	Obidov N.Sh., Ayubov M.S., Yusupov A.N., Mamajonov B.O., Ubaydullayeva X.A., Bashirxonov Z.H., Buriev Z.T., Murodov A.A., Kamolova L.X., Xatamov D.G’. “Bug’doy (triticum aestivum) hosildorligini oshirishda rnk interferensiya texnologiyasining qo’llanilishi”	583-585
154.	Ғ.Ш.Ғуломов.,Б.А.Сирожидинов “Мураккаб дурагай шаклларда хўжалик учун қимматли белгиларини кластер таҳлили”	586-588
155.	Xayitova Shaxlo Davlatovna.,Xayitova Shoira Abduxalikovna., Abdulakimova Gulmira Olim qizi “Virusli infeksiya bilan kasallangan bemorlar buyragida immun yalig’lanishini o’rganish”	589-593
156.	Ҳайитова Шахло Давлатовна., Жўраев Мурод Бахтиёр о’г’ли., Abduraxmonova Xursanoy Abdug’aniyevna “Ғўза генколлекцияси линияларида тола узунлигининг ўзгарувчанлигини биринчи авлодларида ўрганиш”	594-597

4 - SHO'BA: QISHLOQ XO'JALIGINING RIVOJLANISHIDA BIOLOGIK TADQIQOTLARNING AHAMIYATI

157.	С. М Болтаев Ш. Қодирова М. Ўрмонова “Микроэлементлар манбаи ҳамда юқори даражадаги адсорбент бўлган бентонит лойқаси эритмаси билан чигитни қобиқлаб экишнинг ингичка толали ғўза навларининг унувчанли, ўсиши-ривожланиши ва ҳосилдорлигига таъсири”	598-604
158.	Xamidov Muhammadxon Xamidovich, Butayarov Abduqodir Tuxtayevich, “G‘o‘zani tomchilatib sug‘orish tartibining hisobi ”	605-614
159.	Xamidov Muhammadxon Xamidovich, Butayarov Abduqodir Tuxtayevich “Xo‘jaliklarda mavjud suv resurslaridan samarali foydalanishni takomillashtirish ”	615-622
160.	Болтаев Сайдулла Махсудович, Нурматов Норқобил Жураевич. “Бентонит асосли органоминерал компостларнинг тупроқ мелиоратив ҳолатининг ўзгариши ва пахта ҳосилдорлигига таъсири”	623-629
161.	Х.Х.Аскарров “Биотехнологические аспекты борьбы с вредными насекомыми”	630-633
162.	Х.Х.Zokirov., М.Т.Ne‘matova. “Тақир о‘тлоқи tuproqlar sharoitida shirin qalampir yetishtirish agrotexnologiyasi”	634-637
163.	Zokirov Holmat Xurramovich., Zayirova Donaxol Mamataliyevna. “Himoyalangan muhit tuproqlarining bioekogik holatini o'rganish, tahlil qilish va yaxshilash chora-tadbirlarini ishlab chiqish ”	638-640
164.	Зокиров Холмат Хуррамович., Қодиров Мухриддин Сайфиддин ўғли., Абдурахмонова Юлдуз. “Тақир ўтлоқи тупроқлар шароитида бақлажон етиштириш агротехнологияси ўғитлаш меъёри ва ўғитларнинг тупроқ унумдорлигига таъсири”	641-645
165.	Xayitov Y.Q., Odilova X.O., Muxidillaev M.M., Nasimova N.I., Boboqulova SH.B. Vuxoro viloyatining ayrim ekogeografik xususiyatlari haqida.	646-648
166.	Хайитов Ё.К., Сайфуллаева М.Ф., Самадова М.Ш., Ражабова Т.Т Коллекторно-дренажных вод как резерв орошения.	649-651

167.	Turdimetov Shaxobiddin Muxitdinovich. “Agrokimyo va tuproqshunoslik fanlarini rivojlanishida biologik tadqiqotlarning ahamiyati”	652-654
168.	Р.М.Назирова. “Биотехнология на страже урожая”	655-658
169.	Худжаматов Сафарали Хасанбой ўғли. “Личинкалик даври киска бўлган тут ипак курти зотларида пилла маҳсулдорлиги”	659-663
170.	Yuldashov O'tkir Hayitovich., Matniyazova Hilola Xudaybergenovna., Nabiev Saydig'ani Muxtorovich., Temirova Yulduz Karim qizi. “Soya navlari o'simliklarining suv almashinuv ko'rsatkichlariga fitopatogen mikromitsetlarning ta'siri”	664-667
171.	Qurbonova Gulbahor Abdusattovna Jabborov Javlon Abdig'ani o'g'li. “Qishloq xo'jaligida biogumusdan foydalanish va uning biologik ahamiyati”	668-671
172.	Идрисов Хусанжон Абдужабборович. “Соянинг назорат кўчатзоридаги нав намуналарини биометрик кўрсаткичларини ўрганиш натижалари”	672-675
173.	Кулматов К.А., Тўраев.Х.Х, Қосимов.Ш.А. “Полиакриламид гидрогеллари ҳосил бўлишида чокловчи агент (п,п'-метилен-бис-акриламид) миқдорига боғлиқлиги”	676-680
174.	Г.М.Мирзакаримова. “Почвообразование и её связь с рельефом местности”	681-684
175.	Г.М.Мирзакаримова “Изучение почвообразования”	685-688
176.	Бобоева Нодира Тўхтамишовна, Негматова Сурайё Тешаевна. “Турли кўчат қалинлиги ва чилпиш усулларини фўза ҳосилига таъсири”	689-692
177.	Усмонов Нодиржон Ботиралиевич. “Биотехнологические аспекты борьбы с возбудителями болезней растений”	693-696
178.	Turolova Muxlisa Barot qizi, Safarov Zohidjon Zikirullo o'gli, Hamdamova Zulfizar Erkin qizi. “Ekologiya buzilishining atrof muhit va ob-havoga ta'siri”	697-699
179.	Isanov Abdumajit Parmanovich. “Baxmal va zomin hududlarida turizmni rivojlantirish jarayonida ekologik barqarorlikni ta'minlash yo'nalishlari va mexanizmlari”	700-703
180.	O'razaliyev Faxriddin Baxriddinovich “Uy xo'jaligi tamorqasida gumus miqdorini innovatsion asosda ko'paytirish usullari va bio xilma-xillikni saqlash”	704-706

181.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Abdullayeva Kamola Qahramon qizi. “O‘zbekiston hududidagi ekologik muammolar va ularni bartaraf etish masalalari”	707-710
182.	Abdurasul Hayitov. Aziza Qayimova. Muhlisa Turopova Tovqorayeva Zarnigor Eshmo‘min qizi. Insoniyat olamiga havf keltiradigan ko‘z ilg‘amas viruslarning belgilari va davrlari	711-713
183.	Aslanova Xolida G‘afurovna, Jabborov Javlon Abdig‘ani o‘g‘li, Eshboyev Sharof Shuhrat o‘g‘li. “Tabiatda azotning davriy aylanishi va fiksatsiyasi”	714-716
184.	Yaxshiboyeva Maftuna Xolmurat qizi., Ergasheva Sabira Xazratali qizi, Muqumova Nafisa Qarshi qizi. “Agricultural and environmental problems”	717-720
185.	Abduxoliqov Farrux Baxrom. “Rekultivatsiyada foydalanilgan o‘simliklarning xo‘jalikdagi ahamiyati”	721-725
186.	Shodiev D.A, Abduvalieva M.A. “Biological research of local medicinal plants used in animal feeding in agriculture”	726-728
187.	Abdullayeva Mohigul Sheraliyevna, Boboyev Sayfulla G‘afurovich, Kurbonov Abrorjon Yorqinovich, Mamedova Feruza Faxriddinova “ <i>G.hirsutum l.</i> va <i>g.barbadense l.</i> turiga mansub g‘o‘za navlarining sho‘rga bardoshlilikini laboratoriya sharoitida baholash”	729-731
188.	Tursunmurotov Sherzod Shoniyoz o‘g‘li., Sattarov Abdumurod Sattarovich. “Biotexnologik usullar yordamida sabzi va kartoshkaning saqlash muddatini uzaytirish”	732-738
189.	Eliboyev Doston. “Gidroponika usulida sabzavot va poliz ekinlarini yetishtirishning o‘ziga xos xususiyatlari.”	739-741
190.	Abdullayeva Muzarifa G‘ofurjon qizi. “Biologik resurslar va ularni muhofaza qilish.”	742-745
191.	Aliyarova Dilrabo Fayzulla qizi. “Tuproqlarning sho‘rlanishi va sho‘rlanish sabablari”	746-749
192.	Abdukadirova Muxarram Abdukadirovna, Yoqubov Yusufjon Azamjon o‘g‘li. “Tuproqdagi organik moddalar manbai. organik va kimyoviy birikmalarning tuproqdagi parchalanishi”	750-753
193.	Qarshiboyeva Maftuna Umid qizi. “Global geoekologik muammolar va ularning kelib chiqish sabablari”	754-757

194.	Yokubov Sherzodbek Shavkat o'g'li, Burhonova Maftuna Raufjon qizi. , "Tuproq gumusining hosil bo'lishi haqidagi asosiy nazariyalari. tuproqning umumiy fizik xossalari."	758-761
195.	Musayeva Dilrabo Avazovna. "O'zbekiston janubi sharoitida brokkoli karamini yetishtirish istiqbollari "	762-764
196.	Rajabov Tolib Toshtemir o'gli. "Kms va jelatin bilan olingan sorbentlarni suvning shimish xususiyatini tekshirish va unga azot va fosfor fiksatsialovchi mikroorganizmlarni adsorbsiya qilish "	765-769
5-SHO'BA. TABIIY FANLARNI O'QITISHDA INNOVATSION YONDOSHUVLAR.		
197.	Ergasheva Gulruxsor Surxoniddinovna. "Zamonaviy biologiya ta'limini tashkil etish shakllari: mohiyati va mazmuni"	770-774
198.	Тожиев П.Ж., Тураев Х.Х., Дусанов Р.Х.,Нуралиев Г.Т., Эсанов Р.Р. "Структура и свойства полипропилена, наполненного металлоксидными наполнителями"	775-777
199.	X.B.Norbo'tayev, Sh.S.O'roqova. "Boshlang'ich sinf o'quvchilarini tabiiy fanlar misolida intellektual rivojlantirish metodikasi"	778-781
200.	Ў.Н.Султонова. "Таълимда компетенциявий ёндашув-юкори самарадорлик гаровидир"	782-790
201.	Raxmatov Uchkun Ergashevich. "Integrativ yondoshuv asosida biologiyadan masala va mashqlar yechishning o'ziga xos xususiyatlari"	791-793
202.	X.K.Джумаев, С.Т.Рахматова. "Лаборатория машфулотларини самарали ташкил этиш методологияси"	794-799
203.	Mo'minova R.N. "Botanikadan kurs ishi bajarishlarini tashkil qilish"	800-802
204.	Mo'minova R.N. "Botanikadan mustaqil ta'limini tashkil etish"	803-806
205.	Tangirqulov Elmurod Aliyarovich. "Boshlang'ich sinf o'quvchilariga tabiatni muhofaza qilishni o'rgatishda, innovatsion texnologiyalardan foydalanish"	807-811
206.	Tangirqulov Elmurod Aliyarovich. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ekologik tarbiya berishda, tabiatni asrashni pedagogik muammo sifatida o'rganish"	812-815
207.	Xonnazarova Saltanat, Atabayeva Madina, Nabiyeva Madina. "Keys – texnologiya biologiya darslarida o'quvchilarning mustaqil ishini faollashtirish sharoiti sifatida"	816-818

208.	Xonnazarova Saltanat. “O‘quvchilar kognitiv faoliyatini tashkil etishda keys texnologiyasidan foydalanishga doir metodik tavsiyalar”	819-822
209.	Б.Иманов. “Содержание и сущность проблемных экспериментов, проводимых в физике”	823-830
210.	Бердиев У.Б. “Генерация свободных радикалов в крови млекопитающих”	831-834
211.	Бердиев У.Б. “Табиатшунослик фанларини ўқитишда оламнинг ягона илимий манзарасини асослаш”	835-838
212.	Doniyorov Muxiddin Normamatovich. “Biologiya darslarida PISA topshiriqlaridan foydalanish”	839-842
213.	Norqulov Uchqun Munavvarovich, Norqulova Lobar Uchqunovna. “Tabiatshunoslik fani savodxonligini shakllantirishda kimyo va boshqa tabiiy fanlar o‘rtasidagi fanlararo aloqadorlik”	843-845
214.	Kuychiyeva Mo‘jizaxon Abdumannobovna. “Malaka oshirish jarayonida STEAM ta’limi asosida tabiiy fanlarni o‘qitishning o‘ziga xos xususiyatlari”	846-848
215.	Raxmatova Salima Togaymurodovna, Davronova Nodira Shuhratovna. “Maktab biologiya darslarida laboratoriya mashg‘ulotlarini tashkil etish”	849-853
216.	Raxmatova Salima Togaymurodovna, Rashidova Laylo Ikrom qizi. “Biologiya darslarida virtual laboratoriyalardan foydalanishning ahamiyati”	854-856
217.	Hayitov Abdurasul Eshdavlatovich. “Bo‘lajak biologiya o‘qituvchisining amaliy mashg‘ulotlarni loyihalashtirishning nazariy-metodik asoslari”	857-859
218.	Hayitov Abdurasul Eshdavlatovich, Zokirov Saidolimxon Farxod o‘g‘li. “Umumiy o‘rta ta‘lim tizimida tabiiy fanalarda STEAM ta‘lim texnologiyasining tutgan o‘rni”	860-862
219.	O‘roqova Sharofatxon Saidqul qizi. “Atrofimizdagi olam fanini birinchi sinf o‘quvchilariga zamonaviy texnologiyalar orqali o‘rgatish”	863-866
220.	Axmedova Mastura Maxmudovna. “Biologik ilmiy dunyoqarashni masala va mashqlar vositasida shakllantirish”	867-870
221.	Fozilov Sherzod Musurmonovich, Ziyodova Munisa Mirza qizi. “Maktablarda STEAM texnologiyasini joriy etishning xususiyatlari va afzalliklari”	871-873

222.	Qo'ychiyeva Zarnigor Abdmannob qizi. "STEAM ta'limi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tabiiy fanlarni o'qitish kompetentligini rivojlantirish texnologiyasi"	874-876
223.	Ravshanova Umida Baxriddinovna. "10-Sinfda biologiyaning "ekosistema" bobini muammoli o'qitish metodikasini takomillashtirish" (umumta'lim maktabi misolida)	877-879
224.	Jumayev Sirojiddin Zafarovich. "Molekular biologiyani o'qitishda innovatsion yondashuvlar asosida masala va mashlardan ta'lim sifatini oshirishda qo'llanilishi"	880-883
225.	Ishanov Almat Adilxanovich "Zoologiya fanini o'qitishda foydalaniladigan innovatsion texnologiyalar"	884-887
226.	Hayitov Mirjalol Raxmonovich. "Tarbiya koloniyasi o'quvchilarining biologiya fanidan kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish yo'llari"	888-891
227.	Xolmurodova Ozoda Suvonkulovna. "Masala va mashqlar yechish orqali bo'lajak biologiya o'qituvchilarining kreativ kompetensiyalarini rivojlantirish"	892-895
228.	Акбарова Г.О., Исроилова М.У. "Умумтаълим мактабларида экологик тарбияни шакллантириш асослари"	896-898
229.	Raxmatova Salima Togaymurodovna, Tohirova Marjona Shokir qizi. "Biologiya darslarini o'qitishda loyihalash texnologiyasidan foydalanish"	899-902
230.	Raxmatova Salima Togaymurodovna, Egamberdiyev Ahliddin Quadrat o'g'li, Eshboyev Sharofiddin Shavkat o'g'li. "Bo'lajak biologiya fani o'qituvchilarini innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlashda muammoli ta'lim texnologiyasining o'rni"	903-906
231.	Zokirov Xolmat Xurramovich, Choriyeva Shahlo Qulto'ra qizi. "Tabiiy fanlarni o'qitishda ekologik ta'lim – tarbiya masalalari"	907-909
232.	Bekchanova Nilufar Boltaboyevna. "Tabiiy fanlarni o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish"	910-913
233.	Bozorova Marjona, Xo'shboqova Sabrina. "Didaktik o'yinlardan biologiya fanlarini o'qitishda foydalanishning uslubiyoti"	914-918
234.	Abdusamadova Go'zal Kamoliddin qizi. "Biologiya darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning nazariy uslubiyoti"	919-922
235.	Azimova Umida To'ra qizi. "Maktabgacha yoshdagi bolalarga hozirgi zamon ekologiyasini o'rgatishning zamonaviy usullari"	923-926

TERMIZ-2023

Biologiyaning zamonaviy tendensiyalari: muammolar va yechimlar

236.	Ismoilova Dilfuza Ibodullayevna. “Pedagogik yondoshuvda fanlar aro bog’liqlikni zamonaviy talqinda yetkazish usullari”	927-930
237.	Soxibov Baxriddin Olloyorovich. “Biologiya fanini o’qitishda didaktik o’yinlardan foydalanish”	931-933
238.	S.M.Sarimsoqova, Islomova Muxlisa, Karimova Nargiza. “Maktab ta’limida kompetentlikka yo’naltirilgan o’qitishning mazmun-mohiyati”	934-936
239.	Gulboyeva Go'zal Baxriddin qizi, Sodiqova Sevarabonu Said qizi. “Biologiya darslarida bumerang texnologiyasini qo’llash o’ziga xos uslubiyoti”	937-941
240.	Doniyorova Zayfuno. “Biologiya fani darslarida kreativ fikrlashni rivojlantiruvchi metodlar”	942-945
241.	Tojiyeva Feruza Anvarovna, G’aniyeva Gulruxsor Islomovna. “Maktablarda o’quv adabiyotlarining (darsliklarining) bugungi holati”	946-949
242.	Jumayeva Mahbuba O’ktam qizi. “Ta’lim muassasalarida yoshlarni ma’naviy-axloqiy tarbiyalash metodikasi”	950-956
243.	Axrorov Xudoyberdi Yo’ldosh o’g’li, Gapparov Bexzod Nematillayevich. “Tabiiy fanlarning mutaxassislik fanlarni o’qitishdagi fundamental ahamiyati va o’zaro bog’lanish xususiyatlari”	957-959
244.	Aynakulov Muxitdin Abduxamidovich. “Iqtisodiy tahlil va audit” fanini o’qitishda g.monj usulining tadbiqu”	960-963
245.	Aynaqulov Husniddin Abduxamidovich. “Tabiiy fanlarni o’qitishga fanlararo yondashuvlar”	964-966
246.	Gapparov Bexzod Nematillayevich. “Bo’lajak muhandis konstruktorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda tabiiy fanlarni innovatsion asosda o’rganishning ahamiyati”	967-969
247.	Soatov Anvar Mahkamovich. “Ekologiyada kompyuter modellashtirish va simulyatsiya”	970-973
248.	Xoliqov Davlat Raxmat o’g’li. “Geologik jarayonlarni o’rganishda shaxsiylashtirilgan ta’lim yo’llari”	974-976
249.	Teshayeva Farida Shuxrat qizi, Aynakulov Muxitdin Abduxamidovich. “Tabiiy va estetik fanlarning integratsiyasi: O’quv jarayoni uchun yangi imkoniyatlari”	977-979
250.	Muxitdinov Abduvali Burxanovich. “Raqamli texnologiyalar va zamonaviy axborot texnologiyalarini ta’lim jarayoniga joriy etish usullari”	980-983

251.	Muxitdinov Abduvaxob Abduvaliyevich. “Muhandislik va kompyuter grafikasi fanida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash metodlari”	984-986
252.	Turoпова Muxlisa Barot qizi, Aliyeva Sevinch Latifxon qizi, Davlataliyeva Yasminaxon Bahodir qizi, Berdixonova Nafisaxon Rasul qizi. “Zoologiya fanini o‘qitishda ijodiy topshiriqlardan foydalanishning afzalliklari”	987-990
253.	Tohirova Marjona Shokir qizi, Sayhonov Abdujabbor Do‘smurod o‘g‘li. “Maktabda tabiiy fanlarni o‘qitishda loyiha ishlarini tashkil etish va uning o‘quvchilar faoliyati rivojlantirishdagi ahamiyati”	991-994
254.	[Кенжаев Д.Р] Турдимуродов О.Б, Абдухалилова К.А. Ражабова М.Ш. Жалилов Ж. “Мис (II) оксалат билан модификацияланган паст зичликдаги полиэтиленнинг (ПЗП) физик-механик хоссалари”	995-997
255.	Zulayxo Abdunazarova Sharifqulovna. “Tabiiy fanlarni o‘qitishda kompetensiyaga asoslangan yondashuvning zamonaviy ta’limni rivojlantirishdagi istiqboli va roli”	998-1001
256.	Zulayxo Abdunazarova Sharifqulovna. “Botanika fanini o‘qitishda innovatsion yondashuvlar tendensiyasi”	1002-1005
257.	Boymuradova Sayyora, Chorshanbiyeva Matluba “Biologiya ta’limida noan’anaviy darslardan foydalanishda o‘qituvchining ijodiy ishlashi”	1006-1009
258.	Raxmatova Salima Togaymurodovna. “Bo‘lajak biologiya o‘qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalarning o‘rni va ahamiyati”	1010-1013
259.	Imomaliyeva L.R. “Ta’lim amaliyotida metapredmetli yondashuv”	1014-1017
260.	Aliyeva Mavjudaxon Bahromjon qizi. “Pedagogika ta’lim muassasalari talabalarni pedagogik faoliyatga tayyorlashning tashkiliy jihatlari”	1018-1021
261.	Jumayev Xushboq Soatmumin o‘g‘li. “Didaktik o‘yinlar asosida o‘quvchilar xotirasini o‘stirish yo‘llari”	1022-1026
262.	Xudoyberdiyeva Nilufar Bozorovna “O‘quvchilarni bilim darajasini rivojlantirishda kompetensiyaviy ta’limning o‘rni va ahamiyati”	1027-1029
263.	Islombekov Baxtiyor Alisher o‘g‘li. “3D texnologiyalardan foydalangan holda odam anatomiyasini o‘qitish metodikasi”	1030-1033

264.	Ikromova Marhabo Shaymardon qizi. “Biologiyani o‘qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish”	1034-1036
265.	Toshpo‘latov Aslbek, Allayarov Sirojiddin Surxondaryo suv havzasida tarqalgan invaziv baliq turlari	1037-1039